

DOV BOTLEK SPIJKENISSE

CLUBKRANT

2019-NR.2 HET ZOMER NUMMER

Wij zijn ook te vinden op: WWW.DOVBOTLEK.NL

DOV Botlek Evenementen

Voorzitter

Peter Blanker

Secretaris

Jaco Heuvelman

jaco.heuvelman@ziggo.nl

Adres secretariaat

Beltmolen 15

2992 DA Barendrecht

Penningmeester

Martin Ruisch

Rekeningnummer

Rabo Bank Hoeksche Waard

NL59RABO012.54.77.805

Algemeen bestuurslid

Michael Ruisch

Algemeen bestuurslid

Paul Bithray

Redactie clubkrant

Max Mersel

SVP Kopij mailen naar:

MaxMersel@Gmail.com

Vertrouwenscontactpersoon

Adri Broersen

T: 06-40973680

Van de voorzitter

De afgelopen weken ben ik weinig in het zwembad geweest. Ik was vooral bezig met inpakken, klussen en spulletjes kopen. Ja, Gonda en ik gaan een nieuwe woning betrekken! We blijven in Waddinxveen, maar nu naar een Zonder1kap.

In de tussentijd probeer ik wel op de hoogte te blijven van alle ontwikkelingen en dat lukt me aardig, mede dankzij WhatsApp! Heuglijk nieuws is dat onze secretaris, Jaco, inmiddels getrouwd is met zijn Sandra! Nogmaals van harte en leuk dat we weer een leden-echtpaar hebben.

Schrikken was het bij het bericht van Arie Tameris dat hij begin mei in het ziekenhuis lag na gedotterd te zijn. Het gaat weer een stuk beter en hij is inmiddels thuis. Ook Arie weet de WhatsApp goed te vinden, getuige zijn berichten over alle lampen die ik moet ophangen en de brievenbus.

Wel heb ik tussendoor nog tijd weten te vinden om de Nettettraining te verzorgen op 10 mei. Gelukkig met heel veel hulp van Maarten en Martin en diverse opbouwers. Zeven duikers waaronder een gast die een uur lang in, onder en langs drie netten hebben gezwommen.

Voor nu wens ik jullie weer veel leesplezier. En natuurlijk een hele mooie zomervakantie en duikjes!

Onderwatersport veilig!

Van de Voorzitter...

Beste leden,

Het is inmiddels een vaste gewoonte dat we jullie informeren over het achter ons liggende jaar. Daarnaast natuurlijk de financiën en het overzicht van de actieve commissies binnen DOV Botlek. Deze presentatie zal tijdens de ALV als richtsnoer gebruikt worden.

Helaas is 2018 vooral het jaar waarin we een aanzienlijk aantal leden hebben verloren. Ook werden we door nieuwe regelgeving op het gebied van privacy en omgangsvormen gedwongen om de website aan te passen en een VOG aan te vragen voor onze instructeurs. De samenwerking met MaiDiving wordt verder ingevuld doordat Laura webmaster wordt van de DOV website.

We gaan actief op zoek naar inkomsten en verdere promotie. Daarnaast blijven we vooral een gezellige vereniging met veel activiteiten!

Peter Blanker

Dov Botlek

Notulen Algemene Ledenvergadering.

07-03-2019

Opening vergadering

Peter Blanker opende de A.L.V. van **Dov Botlek** om **19.30 uur** op **7-03-2019** in **Spijkenisse**.

Vaststelling presentielijst

Adri Broersen heeft vastgesteld welke leden aanwezig zijn. De volgende personen waren present;
Peter Blanker, Michael Ruisch, Martin Ruisch, Paul Bithray, Jaco Heuvelman, Laura Maissan, Vincent Maissan, Pascal Gunneweg, Henk van Gijzen, Jannie Mersel, Maarten van Doeselaar, Arie Tameris

Toehoorder; Max Mersel
Afwezig met kennisgeving; Leo Blanker.

Opening.

Peter geeft via een presentatie het verloop aan van de leden. We hebben het wel eens nog minder gehad, maar het begint toch wel licht zorgelijk te worden.

Vandaar dat het bestuur ook heeft besloten om bij bijzondere lessen het bad anderhalf uur te huren, maar standaard iedere vrijdag 1 uur.

Goedkeuring van notulen van 15-02-2018

De notulen werden verder na lezing onder dankzegging voor de notulist goedgekeurd.

Aftreden & benoemen

Peter Blanker (voorzitter) herkiesbaar
Martin Ruisch (penningmeester) herkiesbaar.
Adri Broersen (secretaris) tot 2019 (aftredend)
Michael Ruisch (algemeen bestuurslid) herkiesbaar
Paul Bithray (algemeen bestuurslid) herkiesbaar
Jaco Heuvelman wordt als nieuwe secretaris met algemene stemmen gekozen.

Kascontrolecommissie.

Huidige kascontrolecommissie zijn Henk van Gijzen, en Maarten van Doeselaar.
Nieuwe kascontrolecommissie wordt Pascal Gunneweg en Henk van Gijzen.
Reserve lid is Arie Tameris

Behandeling van de financiën en begroting 2019

Aan de hand van de diverse sheets worden de financiële zaken behandeld en besproken.

Omdat de leden op verzoek de stukken al uitgebreid hebben kunnen doornemen, zijn er niet veel vragen die nadere uitleg behoeven.

En de vragen die wel werden gesteld werden door de penningmeester afdoende beantwoord.

Jeugdleden worden net als bij de NOB in het jaar waarin ze jarig zijn nog als jeugdlid aangeslagen en het jaar daarop als volwassene.

Er moet worden gekeken naar het aantal verzekeringen en waarvoor we verzekerd zijn.

We zijn financieel een redelijk gezonde vereniging en een contributieverhoging is ook dit jaar niet nodig. De begroting van 2019 wordt vastgesteld volgens de stukken die zijn aangeleverd door de penningmeester.

Reactie kascontrole commissie

Maarten geeft namens de kascontrole commissie toelichting: Alle bonnetjes waren aanwezig en klopten, en adviseert de ALV om het bestuur decharge te verlenen. De ALV gaat daarmee akkoord.

Duikzwoeger.

Deze wordt uitgereikt aan Adri wegens zijn jarenlange verdienste voor het bestuur, als algemeen bestuurslid en als secretaris.

Presentatie evenementencommissie

Er worden ook dit jaar wel evenementen georganiseerd, maar meer op ad-hoc basis. Ook gaan we proberen meer de samenwerking met evenementen van Mai Diving te gaan vinden.

Rondvraag

Adri geeft in het kort weer wat hij heeft moeten doen om te zorgen dat een besluit van de NOB (iedere instructeur van de NOB een gratis VOG) uitgevoerd kon worden.

Meerdere mails, afgewezen worden, weer mails, website aanpassen e.d. kortom heel veel hoofdbrekens.

Uiteindelijk is deze week bekend geworden dat alle instructeurs een gratis VOG kunnen aanvragen.

Of het een idee is om een EHBO les in verbanden aan te leggen, te geven dit in de kantine, en eventueel stabiele zijligging. Daarna eventueel in het zwembad verder.

Dit idee wordt omarmd en Maarten gaat dit verder uitwerken.

Gaan we nog werven?

Als er goede ideeën zijn dan graag, maar op verregende braderieën hebben we nu al vaak genoeg gedaan, met weinig tot geen nieuwe leden

Folder in het zwembad (snorkelen voor volwassenen)

Laura geeft aan dat zij wel eens als duiker verkleed door het centrum heeft gelopen om nieuwe cursisten aan te trekken.

Sluiting vergadering

Peter Blanker heeft de vergadering gesloten om 21.00 uur.

Na de sluiting heeft Laura nog laten zien wat zij heeft gedaan met de nieuwe website, en de pagina's op facebook.

Het is de bedoeling dat we deze als hij "live" gaat zo veel mogelijk "liken" zodat hij wat hoger in de zoekmachines komt te staan.

De nieuwe website zal regelmatig voorzien worden van foto's die in de afgelopen tijd gemaakt zijn, sommige foto's zijn wel erg gedateerd.

**Gaarne jullie verhalen en duikfoto's
voor 10 september 2019
mailen naar MaxMersel@gmail.com**

voor het DOV Botlek: **HERFSTnummer 2019.**

Overzicht commissies (deel)

Werkgroep zwembad:

- ▣ Adri Broersen (coördinator)
- ▣ Peter Blanker (coördinator)
- ▣ Alle lesgevers

IDOV (instructeurs DOV):

- ▣ Alle instructeurs binnen DOV Botlek

Barpersoneel:

- ▣ Pascal Gunneweg, Martin Ruisch, Arie Tameris (invaller)

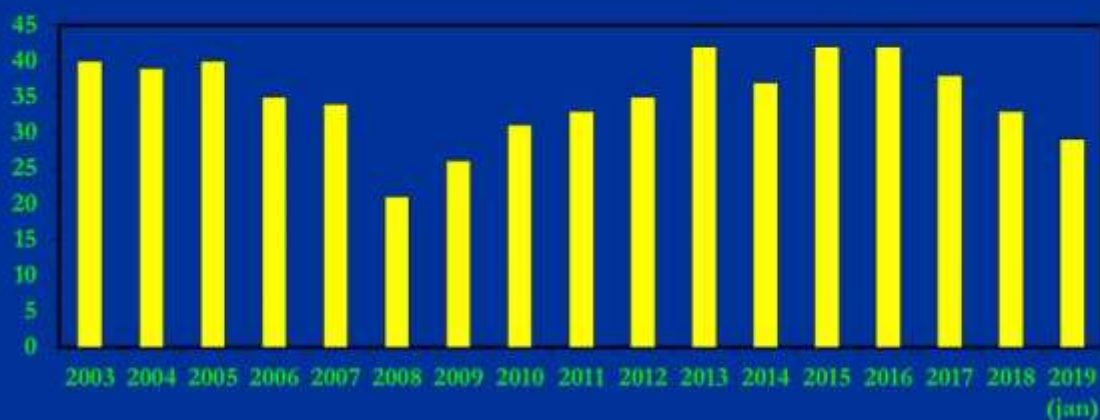
Publicitair:

- ▣ Laura Maisan (website)
- ▣ Max Mersel (clubkrant)

Verslag secretaris

- ▣ Ledenstand per 31-12-2018:
33 leden, 1 erelid, 1 NOB lid en 9 vinzwemmers
- ▣ Ledenstand per januari 2019
29 leden, 1 erelid, 1 NOB lid en 7 vinzwemmers

Ledenverloop per jaar

5 weetjes over pinguïns

Pinguïns zijn bijzondere dieren. Veel mensen hebben ze wel eens gezien in bijvoorbeeld de dierentuin. Maar hoeveel weet jij eigenlijk over een pinguïn? Weet jij bijvoorbeeld hoe pinguïns zwemmen of hoe diep ze kunnen duiken? In dit stukje de 5 leukste weetjes over de pinguïn op een rijtje.

1. Kunnen pinguïns vliegen?

Ondanks dat de pinguïn vaak wordt gezien als vogel kunnen pinguïns niet vliegen. Ze hebben wel vleugels. Deze gebruiken ze bij het zwemmen.

2. Wat eet een pinguïn?

Een pinguïn eet voornamelijk sardientjes, grote zwermvissen en kleine inktvissen.

3. Hoe diep duikt een pinguïn?

Hoe diep een pinguïn kan duiken hangt af van het soort pinguïn. Er zijn verschillende soorten pinguïns. Zo heb je bijvoorbeeld de keizerspinguïn, dwerg pinguïn en bril pinguïn. Een keizerspinguïn kan wel tot 500 meter diep duiken terwijl een dwerg pinguïn slechts 10 tot 30 meter kan duiken. Er wordt dan ook gedacht dat de lichaamsgrootte van de pinguïn een belangrijke rol speelt bij het duiken.

4. Hoe snel zwemt een pinguïn?

Pinguïns zwemmen om voedsel te vinden. Hoe snel de pinguïns zwemmen is weer afhankelijk van het soort pinguïn. Een bril pinguïn kan bijvoorbeeld een snelheid van 20 kilometer per uur halen terwijl een keizerspinguïn wel 25 kilometer per uur kan zwemmen.

5. Kunnen pinguïns onder water zien?

Voor pinguïns is er weinig verschil tussen kijken op het land of onder water te kijken. Tijdens het zwemmen hebben ze hun ogen dus wijd open. Pinguïns kunnen hun hoofd tot wel 80 graden draaien, waardoor ze een enorm grote zicht hoek hebben. Dit maakt pinguïns uitstekende jagers!

EHBO-trainingen

Tijdens evenementen, zwembadtrainingen en natuurlijk ook in het dagelijks leven kan er altijd een ongelukje gebeuren.

We hebben binnen de vereniging een mooie **Zuurstof-** en **EHBO-koffer** en een **AED** en er zijn ook een aantal leden die in het bezit zijn van een EHBO diploma. Dit is natuurlijk heel erg goed, maar het kan voorkomen dat bij een buiten duik of zwembad training een van deze mensen niet aanwezig is. Maar thuis kan er natuurlijk ook iets gebeuren waar geen EHBO'er aanwezig is. Daarom heb ik het idee om voor geïnteresseerden een aantal vrijdagavonden (vier of vijf) van **19.30 tot 20.45 uur** instructie te geven hoe te handelen en te verbinden bij verschillende verwondingen. Les gegeven wordt volgens de richtlijnen van het Oranje Kruis waarbij ik zelf EHBO instructeur ben. Gezien er tijdens het oefenen verbandmiddelen gebruikt worden vraag ik een kleine bijdrage van € 2,50 p.p.

per avond, tevens heb ik nog een aantal EHBO boekjes welke voor € 5,- te koop zijn. (normale prijs € 29,50). Als je interesse hebt in deze EHBO-instructie avonden gaarne zo spoedig mogelijk je aanmelding mailen naar:

m.m.vandoeselaar@versatel.nl

of bij **Maarten van Doeselaar**

Het onderhoud van de ademautomaat

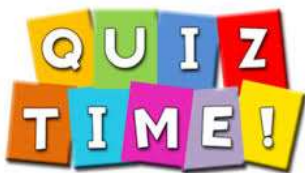
Er zijn wat verschillen tussen hoe de instructie van het onderhoud van de duikuitrusting wordt gegeven. Als goed opgeleide duikers zijn wij natuurlijk erg zuinig op onze duikuitrusting en specifiek onze ademautomaat, dus we zetten graag wat tips op een rij:

- Na iedere duikdag, in zowel zoet als zout water, dient de ademautomaat gespoeld te worden.
- Indien u een tuinslang gebruikt, spoel de slangen af en spoel de binnenkant van de tweede trap en de alternatieve luchtvoorziening door het water via het mondstuk door de automaat te laten.
- Indien u een spoelbak gebruikt, dompel dan de ademautomaat met uitzondering van de eerste trap onder en zorg dat de tweede trap en de alternatieve luchtvoorziening goed worden doorgespoeld.
- Druk nooit de waterloosknop in tijdens het spoelen om te voorkomen dat er water in het systeem terecht komt.
- Dompel nooit de eerste trap onder water en spoel deze alleen af rond het schroefdraad (DIN) of de beugel (INT). De reden hiervoor is het risico op het vollopen van de eerste trap met water, waardoor kalkaanslag de binnenkant van de automaat aantast. Tevens krijgen schimmels de kans te groeien in de filter.
- Blaas nooit de eerste trap droog met behulp van een fles. Het vocht dat zich bevindt rond de aansluiting van de eerste trap wordt zo met hoge druk de eerste trap in geblazen. Het stofkapje kan het beste aan de kant worden bewaard zodat deze droog blijft.

- Laat uw ademautomaat ieder jaar of om de 100 duiken controleren door een erkend servicemonteur.

Er zijn ook ademautomaten met een Automatic Closing Device systeem. Deze gepatenteerde klep wordt gesloten indien de eerste trap minder dan 4 bar druk krijgt- bijvoorbeeld zodra de automaat na het duiken wordt ontvlucht. Door dit systeem is uw eerste trap beter beschermd tegen vocht en dit scheelt u onnodige problemen tijdens het duiken en hogere servicekosten bij onderhoud.

Laura Maissan

Hoeveel druk zit er in een duikfles? *

- ☐ 100-200
- ☐ 200-300
- ☐ 300-400

Wat betekent de afkorting SCUBA? *

Wat is het belangrijkste leerpunt bij jeugdduiken?

- ☐ ☐ Zichzelf kunnen voortbewegen onder water
- ☐ ☐ Zich mentaal en lichamelijk kunnen beheersen onder water
- ☐ ☐ Gewenning onder water

Waarom zijn er decompressietrappen?

- ☐ ☐ Anders gaat het duikmateriaal stuk
- ☐ ☐ Om lichamelijke klachten te voorkomen
- ☐ ☐ Anders wordt de zuurstof door de snelle stijging omgezet naar CO_2

Wat is de belangrijkste functie van een duikcomputer?

- ☐ ☐ Kijken hoe diep je in het water bent
- ☐ ☐ Geeft de temperatuur van het water aan
- ☐ ☐ Helpt bij correct decompresseren
- ☐ ☐ Geeft aan hoeveel lucht er nog in jou flessen zit

Welke onderdelen zitten er in een minimale duikuitrusting? *

- ☐ ☐ duikpak
- ☐ ☐ masker
- ☐ ☐ vinnen
- ☐ ☐ ontspannerset
- ☐ ☐ mes
- ☐ ☐ vest met luchtflessen
- ☐ ☐ loodgordel
- ☐ ☐ Duikhorloge
- ☐ ☐ Duikcomputer

Welke mensen zouden niet mogen duiken?

- ☐ ☐ Mensen met claustrofobie, zware lucht- en/ of hart aandoeningen
- ☐ ☐ Mensen met ademhalingsproblemen, zware lucht- en/ of hart aandoeningen
- ☐ ☐ Mensen met suikerziekte, afwijking aan de benen
- ☐ ☒ Mensen met drank of drugs

Van wat is de tijd afhankelijk hoelang je onder water mag blijven?

- ☐ ☐ De inhoud van de flessen
- ☐ ☐ Volume van de longen
- ☐ ☐ Of je Pascal Gunneweg heet !
- ☐ ☐ Van je gewicht

ZWEMBAD training door Adri

Vrijdag 27 april had ik een circuit training te geven.
Ik had de volgende oefeningen voor de cursisten bedacht.

Eerst 1 oefening aan de kant en daarna 1 in het water.

1	Met gestrekte armen een loodgordel horizontaal liften.
2	Duw je m.b.v. armen en benen op , tik met je billen op de rand en zak in het water terug.
3	Lig horizontaal op een mat, til je benen over een plankje heen en weer.
4	Ga zoveel mogelijk keren door de hoepel, Het hele lichaam dient daarbij onder water te zijn.
5	Raak met de linker elleboog de rechter knie, hierna met de rechter elleboog de linker knie.
6	Tik met de bal de bodem aan.
7	Lig met de buik op een mat, beweeg alleen je armen met de stok omhoog.
8	Gooi de bal vanaf de markering naar de teller.

Ik had de hoge opkomst van 4 buddyparen.

Ik heb ze zelf de scores laten opschrijven dus als er grote verschillen in zitten dan is dat niet mijn schuld.

	1	2	3	4	5	6	7	8
Brigitte	50	20	38	5	150	6	0	45
Jannie	70	2	100	3	170	6	20	29
Ronald	57	34	102	12	200	14	121	83
Jaco	77	50	120	8	110	10	80	71
Paul	112	42	177	17	86	13	147	61
Robert	112	63	166	25	86	19	155	51
Tarik				20	108	1	100	65
Koen				20	143		50	35

Al met al is er door de deelnemers hard getraind en hebben we een leuke avond gehad.

A3

DOV-evenementen

Zondag 21 juli : Onderwater oriëntatie (specialty)

Verzamelen om 10.00 uur voor een duik in het Oostvoornse meer

Snoep en versnaperingen na afloop.

Vrijdagavond duiken voor de liefhebbers ! ?

Hou je mail en onze DOV-WhatsApp groep mededelingen in de gaten voor nadere informatie.

DUIKEN AANSPRAKELIJKHEID VOOR VEILIGHEID DUIKWRAKKEN IS GRIJS GEBIED

'Als het MISGAAT begint het 'ZWARTEPIETEN'

Wie is er verantwoordelijk voor de veiligheid van duikwrakken? Het is een vraag die een jaar na een fataal duikongeluk bij Scharendijke nog boven de markt hangt. Twee mannen lieten het leven in een wrak dat door ervaren duikers wordt omschreven als gevaarlijk. Maar wat betreft het toezicht op de veiligheid wijzen betrokken partijen naar elkaar, geven experts toe. En uiteindelijk komt het daardoor op de duiker zelf aan.

door Koen Nederhof

Op heel veel plekken is geen toezicht", zegt Sander Kool. Hij werkt te tuit voor kort bij de Nederlandse Onderwatersport Bond en is expert op het ge-

bied van duikveiligheid. De verantwoordelijkheid voor de veiligheid van duikwrakken noemt hij een grijs gebied. "Als ik daar bij de NOB vragen over kreeg, was het altijd zoeken waar je moest aankloppen."

"Het is niet goed geregeld, er is niet één partij die de regie heeft. Want van wie is dat water waar het wrak ligt?", zegt ook Thijs Wingelaar, de huidige veiligheids-expert van de NOB. Tegelijk is in veel gevallen wel een

'Je hebt zelf de verantwoordelijkheid'

vergunning van het waterschap en de gemeente nodig als een wrak naar de bodem wordt gebracht als attractie. Maar daarna trekken partijen hun handen ervan af, klinkt het. "Als het misgaat, wordt de zwartepiet rondgespeeld."

In sommige gevallen neemt een autoriteit wel de verantwoordelijkheid voor de veiligheid. In andere gevallen grijpt de Koninklijke Marine in, omdat die op het

wrak oefent. Maar navraag bij bijvoorbeeld de Unie van Waterschappen en Rijkswaterstaat bewijst vooral dat zij zich er niet mee bezig houden. "Ik ken verhalen van wrakken die onveilig zijn en waarbij wij hebben geholpen om het te laten zinken", aldus een woordvoerder van Rijkswaterstaat. Dat gaat om Le Serpent, erkent hij, het wrak waarin vorig jaar twee duikers omkwamen. Na het on-

geluk werd pas duidelijk dat het van Staatsbosbeheer is, sinds januari 2018.

Wingelaar: "Het balletje gaat heen en weer, en wij kunnen als NOB niet afdwingen dat iemand de verantwoordelijkheid neemt. Het kost geld om een wrak te onderhouden, en regels over waar een wrak aan moet voldoen, zijn er niet."

Vraagteken

Wat betreft de verzekering is er eveneens 'een hoop ruis', erkent advocaat Leo Blokland, onder meer expert op het gebied waar duiken en recht elkaar kruisen. De aansprakelijkheid is een vraagteken. "Zoets komt alleen aan de orde als er iets gebeurt en er iets mis is met het wrak. In principe wordt dan de beheerder aangesproken, maar daar zijn geen uniforme regels over. En een gemeente of een recreatieschap heeft vaak totaal geen kennis van duikwrakken. Er valt best wat te verbeteren."

Hij vervolgt: "Als een zaak voor de rechter komt, heb je nogal wat vraagstukken, is degene die het wrak heeft afgezonken verantwoordelijk? Is in het geval van Le Serpent een gidslijn zo gespannen dat een ongeluk te voorzien was? En welk risico neem je als duiker als je een wrak in gaat?"

Hij vermoedt dat een verzekeraar toch uitgaat van het risico dat een duiker zelf neemt. Duiken blijft een sport die draait om risico's beperken en problemen het hoofd bieden, benadrukt Wingelaar en Kool. "Je hebt zelf de eindverantwoordelijkheid", zegt Wingelaar.

Doden Le Serpent-ongeluk herdacht

SCHARENDIJKE • De twee mannen die vorig jaar om het leven kwamen bij hun afdaling naar het duikwrak Le Serpent, werden dit weekend herdacht. Beiden waren gepassioneerde duikers, lid van duikvereniging Dive Post in Zoetermeer. Bij de duikschool maakte het ongeluk diepe indruk, vertelt eigenaar Rob Dekker.

Het duo van 41 en 48 werd na de fatale duik gevonden in het betonnen sleepschip, met lege duiktanks. Dekker omschrijft de ene als een succesvol ondernemer. Soms een tikje eigenwijs. "Hij zou niet snel toegeven dat hij geen gelijk had. Maar als je hem overtuigde, deed hij dat wel en werkte hij graag met je mee."

De ander was graag onder

de mensen. "Hij vond het ook heerlijk om introductie-duiken te doen bij ons", aldus Dekker. Die man was een globetrotter, reisde erop los. Hij zou kort na het ongeluk in het huwelijksbootje stappen. "Ik geloof dat hij zijn aanzoek deed in een luchtballon boven de savanne."

In het duiken hadden de vrienden elkaar gevonden. Ze gingen steeds vaker samen op pad en zo stonden ze vorig jaar op zaterdagmiddag 26 mei aan het water van het Grevelingenmeer. Ze leverden hun autosleutel in bij De Kabbelaar, de plaatselijke duikschool. Ongeveer 3,5 uur later sloeg eigenaar Sean van Ielen alarm, omdat de sleutel nog altijd bij de kassa lag.

Dekker weet inmiddels ongeveer wat er misging. De

Het wrak van de 60 meter lange Le Serpent, dat speciaal voor duikers is afgezonken. Verschillende experts noemen het een gevaarlijke plaats.

mannen bezochten het wrak en volgden een gidslijn. Die komt echter aan weerszijden van het schip onder de gangboorden uit, waardoor het duo vermoedelijk dacht dat ze verkeerd waren gezwommen. Ze vonden een luik, waarvan ze

moeten hebben gedacht dat het naar de uitgang leidde. Maar het bracht ze dieper het schip in.

Verschillende experts noemen Le Serpent een gevaarlijk wrak. Toen het tot zinken werd gebracht, was het de bedoeling dat het een

meter of 10 diep zou komen te liggen. Door een fout werd dat 25 meter. Het is er koud en donker en het zicht is beroerd. "Ik heb genoeg video's gezien om te weten dat ik er niet hoeft te duiken", aldus Thijs Wingelaar, de veiligheidsexpert van duiksportbond NOB. Andere duikers pleiten er zelfs voor om Le Serpent onder het zand te bedelfen.

Na het ongeluk vaardigde de bond en Staatsbosbeheer een negatief duikadvies uit. Maar dat houdt weinig mensen tegen, weet Van Ielen. Er staan bordjes langs het water, maar veel helpt het niet. "Het is niet te controleren. Als we mensen spreken, raden we het duiken af."

Inmiddels loopt een aanbestedingstraject voor het aanpassen van het wrak.

**Wijzigingen in email adressen gaarne doorgeven aan de secretaris
Jaco Heuvelman en Max Mersel.**

Slome reuzenhaai blijkt net ze hoog te kunnen springen als de witte haai !

Reuzenhaaien zijn de op één na grootste vissen ter wereld, zo kunnen ze wel 10 meter lang worden. Maar ondanks hun formaat, hoeven we niet snel bang voor ze te zijn. Zo staat de reuzenhaai bekend als een grote, slome, vriendelijke reus die het liefst op plankton knabbelt. Maar nu doen onderzoekers een nog onbekende kant van de reuzenhaai uit de doeken. Want reuzenhaaien blijken stiekem net zo snel en hoog uit het water te kunnen springen als hun beroemde neven en nichten; de witte haai.

Met behulp van camera's en video-analyse bestudeerden de onderzoekers het opmerkelijke gedrag van de reuzenhaai. Zo probeerden ze de zwemsnelheid te schatten op het moment dat de haai het water verliet en zijn sprong inzette. Ook bevestigden de onderzoekers een apparaat op één van de reuzenhaaien om de snelheid en beweging van de sprong nauwkeurig te meten.

En het tegendeel is bewezen; de reuzenhaai is bepaald niet sloom. Zo zwom hij in iets meer dan negen seconde en met tien staartzwiepen van 28 meter diepte naar het oppervlak, waar hij met 90 graden door het water brak. Vervolgens schraapte hij voor een seconde over het water, om vervolgens een sprong te maken die tot wel 1,2 meter boven het wateroppervlak reikte. De slagfrequentie van de staart nam hierbij tot wel zes keer toe. Daarnaast bereikte de reuzenhaai een topsnelheid van ongeveer 5,1 m/s. Ter vergelijking; dit is meer dan twee keer zo snel als de gemiddelde deelnemer aan de Olympische Spelen op de 50 meter vrije slag voor mannen.

De bevindingen laten maar weer eens zien hoeveel we nog kunnen leren over zeedieren. Zelfs de grootste en meest opvallende soorten hebben verrassingen in petto. "Het is een beetje vergelijkbaar met tot de ontdekking komen dat koeien – als je niet kijkt – net zo snel zijn als wolven," aldus onderzoeker Jonathan Houghton.

Het dieet van de tijgerhaai blijkt wel erg veelzijdig.

Tijgerhaaien eten vrijwel alles; van dolfijnen en zeeschildpadden tot rubberbanden. Maar voordat deze toproofdieren uitgroeien tot volwassenen, hebben jonge tijgerhaaien een nóg ongewoner dieet. Wetenschappers zijn er in een nieuwe studie namelijk achtergekomen dat tijgerhaaien vogels eten. En dan geen zeevogels zoals meeuwen en pelikanen, maar vogels die je in je achtertuin vindt; zoals mussen, spechten en duiven.

Maaginhoud

De onderzoekers besloten het dieet van jonge tijgerhaaien onder de loep te nemen. Dit deden ze door de drie meter lange haaien op een boot te slingeren, de magen leeg te pompen en vervolgens de maaginhoud aan een inspectie te onderwerpen. Vervolgens werden de haaien weer ongedeerd vrijgelaten. In totaal werden er 105 haaien onderzocht.

Onderzoekers pompen de maag van een tijgerhaai leeg. Afbeelding: Field Museum

Vogels

Van de 105 haaien, bleken er 41 resten van vogels in de maag te hebben. Echter was het nog niet zo gemakkelijk om deze halfverteerde overblijfselen aan een specifieke vogelsoort toe te schrijven. Om dit te achterhalen, werden de resten naar een laboratorium gestuurd voor grondige DNA-analyse. “Geen van hen bleken meeuwen, pelikanen, aalscholvers, of welke andere zeevogel dan ook te zijn,” zegt onderzoeker Marcus Drymon. Daarvoor in de plaats bleek het verrassend genoeg te gaan om zangvogels die voornamelijk op het land leven, zoals mussen, spechten en duiven.

Hoe dan?

De vraag is natuurlijk hoe deze vogels de sprong van een willekeurige achtertuin naar de oceaan maken. En ook daar hebben de onderzoekers een antwoord op gevonden. Zo blijkt dat de jonge tijgerhaaien precies tijdens het migratie seizoen van de zangvogels in de Golf van Mexico te vinden waren. “In alle gevallen viel de timing van de tijgerhaai die een vogel had gegeten samen met de piek van die vogelsoort voor de kust,” legt Drymon uit.

Moe

De tijgerhaaien hebben het voornamelijk voorzien op de zangvogels die moeite hebben om de oceaan over te vliegen. “De vogels zijn tijdens de trek al aardig afgepeigerd,” vertelt onderzoeker Kevin Feldheim. “Een storm kan ze dan teveel worden, waardoor ze in de oceaan vallen.” En zo’n makkelijke maaltijd laat een jonge tijgerhaai natuurlijk niet aan zich voorbij gaan.

Bovendien zijn landvogels waarschijnlijk aantrekkelijker voor tijgerhaaien dan zeevogels. Laatstgenoemde kunnen zich namelijk veel beter in en om het water redden dan een mus of specht. Het is trouwens niet de eerste keer dat tijgerhaaien worden gesnapt op het eten van vogels. Zo bleek al eerder dat de haaien zich te goed doen aan jonge albatrossen die voor de kust van Hawaï leren vliegen.

36 uur zonder zuurstof? Het hart van deze vis klopt gewoon door

Het is een waar record!

Slijmprikken zijn opmerkelijke wezens. Ze zijn familie van de aalvormige dieren en de enige bekende, levende dieren die wel over een schedel, maar niet over een wervelkolom beschikken. Deze slijmerige bodembewoners leven van de karkassen van dode zeedieren en gedijen in diepe water waar zuurstof gering is. En op dat laatste hebben ze iets slims gevonden. Want het hart van slijmprikken klopt voor wel 36 uur lang door terwijl het geen zuurstof gevoerd krijgt.

Mens

Bij mensen zit dat wel anders. Zo kunnen onze harten slechts een paar minuten zonder zuurstof. Alles langer dan dat, richt permanente schade aan. Onderzoekers wilden in een [nieuwe studie](#) proberen te achterhalen hoe het kan dat het hart van de slijmprik gewoon door blijft pompen. Want door dat mysterie te ontrafelen, hopen de onderzoekers op ideeën te komen om het menselijke hart te beschermen als het zonder zuurstof komt te zitten, zoals bij een hartaanval bijvoorbeeld aan de hand is.

Slijmprikken

Slijmprikken zijn de oudste nog levende verbinding met de allereerste gewervelden en leven al meer dan 550 miljoen jaar op aarde. De meeste slijmprikken kunnen niet zien. Daarom hebben ze wimpers rondom hun mond, om zo de omgeving te verkennen.

Brandstof

“We wilden weten welke metabolische brandstoffen de slijmprik gebruikt, en hoe die worden

gebruikt, als het hart geen zuurstof meer krijgt,” zegt onderzoeker Todd Gillis. In de studie testten de onderzoekers twee verschillende mogelijkheden: glucose en glycerol. Tijdens het experiment namen de onderzoekers voor twaalf uur lang de zuurstof weg en observeerden hoe de harten van de slijmprikken reageerden terwijl ze alleen glucose, glycerol of geen enkele brandstof toegediend kregen. Ondertussen werd de hartsamentrekking gemeten.

Pompen

Uit de resultaten blijkt dat het verstrekken van alleen glycerol verreweg het meest positieve effect teweegbracht. Zo constateren de onderzoekers dat dit de contractie van het hart verhoogde – zelfs meer dan wanneer de harten alleen werden voorzien van glucose, waar normaal gesproken de voorkeur van spieren naar uit gaat. De onderzoekers waren daarom ook best een beetje verbaasd dat de harten van de slijmprikken zo sterk op glycerol reageerden.

Glycerol

De onderzoekers denken dat glycerol vanuit de lever aan het hart wordt afgegeven. “We denken dat het door het bloed circuleert,” zegt Gillis. “We vonden zeer hoge levels van glycerol in de lever. Waarschijnlijk wordt het daar aangemaakt en vervolgens door de weefsels getransporteerd.”

Toch blijft er nog veel in het ongewisse. “We zijn nog steeds bezig om erachter te komen wat dit betekent,” zegt Gillis. “Deze bevindingen roepen zoveel meer spannende vragen op. Wat is het voordeel van glycerol? Is het een voorouderlijke afwijking of het resultaat van evolutie?” Maar dat de harten zonder zuurstof voor zo’n lange tijd blijven door kloppen, is natuurlijk hoe dan ook ontzettend fascinerend. “Het zijn een soort zombie-harten,” zegt Gillis. “Ze blijven gewoon door kloppen. Maar zo ongeveer alles aan de slijmprik is bizar. Dit is eigenlijk gewoon weer een ander vreemd iets dat ze kunnen. Nu moeten we uitvinden hoe en waarom ze het doen.”

ZATERDAG 9 MEI 2019

ZATERDAG 9 MEI 2019

Leven op en onder water

Op zee leven en naar hartenlust duiken. Het Australische Great Barrier Reef geldt als een onderwaterwonderland waar je als sportduiker geweldig moet zijn. VRIJ leefde drie dagen op en onder water.

Daar staan we dan. Wetakt aan, perslucht tank op de rug en een zaklamp in de aanslag. Binnen een schijven twee honderd meter in het water, wat schijnend oplicht. Een blik naar beneden leert dat er ook in deze nachtelijke zee genoeg leven op en rond de koraalriffen is te vinden. Kleine vissen schuilen in het rood, maar ook haaien en andere roofvissen laten zich aan de oppervlakte zien. De rijn totaai ongewoonlijk voor mensen, is ons verteld. Maar is dat ook aan die haaien toegedien?

Toch hangen we na een flinke plons en een korte stilstand uiteindelijk ontspannen boven de prachtige vissen. Die blijken onderhand weinig oog voor ons te hebben, al maken de grote vrissen een groot revuutje rond de koraalriffen van onze aanwezigheid. Wanneer we met onze zaklamp een kleinere vis in een holletje vinden, heeft deze laatste onze gaten gezien. Stroomt een seconde heeft een van de rijn een meter grote roze trugelagen. Hap-lik weg.

Met een groepje duikers volgen we een paar haaien die laag over de koraalriffen scheren en af en toe een oog naar ons toekijkt. Het koraal van het Norman Reef, waar we hebben afgemeerd. In het donker hebben de oogjes van de vissen een glans op en een zwermen ze uit nieuwsgierigheid op onze zaklampen van ons verduiden. Hoewel iedere duiker weet dat een vrolijke schietvlug de sleutel is om niet als een bezetene door de perslucht heen te gaan, schiet de hartslag toch even omhoog als dat gebeurt.

Toch slapen we uiteindelijk veilig in onze hut

Duikavontuur bij Great Barrier Reef in Australië

Het relatief ruime slaapvertrek aan boord.

aan boord van de OceanQuest, een zogenoemde *liveaboard*: een schip waarop je verblijft en waarmee je duikplekken bezoekt. De komende drie dagen is dit ons huis. Nadat we eerder in het Noord-Australische kuststadje Cairns waren opgepikt, stapten we aan boord van het schip SeaQuest. Dat bracht ons in ongeveer anderhalf uur naar de OceanQuest dat het hele jaar door bij het immens grote Great Barrier Reef drijft. Omdat de kust zo'n 60 kilometer verderop ligt, is dagelijks op en neer varen geen optie.

Het schema aan boord is namelijk nogal strak. Wie wil, wordt iets na zonsopkomst, om kwart voor zes 's ochtends, gewekt voor de eerste duik. Dat is pas wakker worden! Daarna is het tijd voor ontbijt, nog twee duiken en lunch. In de middag meert elke dag de SeaQuest aan met bevoorrading en nieuwe gasten en vertrekken de mensen wiens tripje erop zit. Daarna volgt weer een duik, avondeten, een nachtduik en dan een toetje.

Wie daarna nog zin heeft in een drankje, kan naar de bar. Maar in de meeste hutten – met een eigen douche, tweepersoons- of stapelbed en een raampje met zeezicht – gaat voor tien en het licht uit. Rozig na een dag op zee ben je op de golfslag van de Stille Oceaan zo in slaap gewiegd.

Anderzijds is er tijd genoeg om te ontspannen gedurende de dag. Tussen de duiken door verplaatst het schip zich naar andere duiklocaties. Zo varen wij in twee dagen langs het Saxon Reef en Norman Reef, waar weer tientallen plekken zijn te vinden waar het schip veilig voor anker kan. Die momenten zijn ideaal voor een uurtje zonnebaden in de

De OceanQuest brengt je naar de mooiste duikplekken.

Drie dagen op 'liveaboard' in azuurblauw water

hete Australische zon op het zonnedek, waar we onze handdoeken uitspreiden en languit neerploffen. Terwijl een van de bemanningsleden ook nog zachtjes op een gitaar tokkelt, wanen we ons in het paradijs. Op andere momenten nemen we de tijd om onze duiklogboeken in te vullen of om over het azuurblauwe water rond de riffen te staren. Een drankje erbij is uit den boze: nuttig een biertje en je mag die dag het water niet meer in.

Al met al zijn er zo'n veertig duikers aan boord van de boot en nog eens vijftien tot twintig man bemanning. Deze zorgt ervoor dat er eten is, dat de duikspullen klaar staan, dat er wordt gevaren en dat de hutten worden schoongemaakt als er nieuwe gasten komen. Bovendien staan zij garant voor schitterende verhalen. Lizzy vertelt over hoe een schildpad een fles op haar duikuitrusting voor een kwal aanzag en 'm probeerde op te eten. Al snel imiteert zij hoe ze het beest met kleine slaande bewegingen van zich af probeerde te duwen: „Ik ben je eten niet, ga weg.“ Haar tip: „Nou ja, neem dus geen witte flessen onder water mee.“

Een collega valt haar bij: „Waar ik vroeger dook, had je een enorme schildpad die we Snappie noemden. Een chagrijnig oud beest. Het verhaal ging dat hij zo oud was dat hij niet meer in trek was en daarom vaak boos naar vrouw-

Tussen de duiken door is er genoeg tijd om op het dek te zonnebaden.

De rifhaai geldt als ongevaarlijk voor duikers.

Hoelang nog?

Het Great Barrier Reef, met maar liefst 3000 riffen over een afstand van ruim 2000 km, is een toeristische trekpleister. Het rif lijdt onder die drukte, net zoals het gebukt gaat onder klimaatverandering en vervuiling door kunstmestgebruik in de kustregio. Daardoor verbleekt het koraal in sommige gebieden. De Australische overheid geeft jaarlijks 125 miljoen euro uit om het rif te beschermen. Recent is 300 miljoen euro extra vrijgemaakt voor behoud van en onderzoek naar dit fraaie Werelderfgoed.

jesschildpadden uithaalde. Maar dat deed hij ook eens naar een leerling van mij. Die was aan het filmen toen Snappie haar probeerde te bijten! Uiteindelijk kwam ze er zonder kleerscheuren vanaf, maar we zijn hard weg gezwommen." En dag later heeft hij het filmpje opgeduikeld op zijn telefoon. Inderdaad, Snappie wil je niet tegenkomen!

De onderwaterwereld waar we ons in drie dagen tijd maar liefst twaalf keer in stortten, is prachtig. Koraal torent vanaf de bodem richting de zeespiegel. Clownvisjes (bekend van de film *Finding Nemo*) spelen tussen de tentakels van zeeanemonen. Haai-

en dutten op de zanderige bodem, barracuda's kijken ons met boze ogen argwanend aan. Zeekomkommers zo groot als boomstammen doen buitenaards aan, terwijl zeeschildpadden juist weer een feest der herkenning zijn.

Tijdens het duiken dragen we altijd een wetsuit of een stingersuit dat veel dunner is. Alles om zoveel mogelijk huid te bedekken: een aanraking met een kwal kan in deze wateren nogal heftige gevolgen hebben. Sommige zijn zelfs dodelijk. We maken ons er niet te druk om en geven onze ogen de kost. Met langzame slagen gaan we door het lichtblauwe water

en luisteren we naar het kenmerkende klikgeluid dat je onderwater altijd hoort.

„Dat zijn zeeluizen”, zegt de jonge Amerikaan Tobin stellig. Hij blijkt er echter faliekant naast te zitten; het geluid komt van het bontgekleurde gezelschap zeevissen dat aan het koraal knabbelt, weten onze begeleiders. Het maakt de verhalen tijdens het eten aan de ronde tafel in de kantine van de Ocean-Quest er niet minder interessant om. Honderduit vertellen deelnemers over wat ze onderwater hebben gezien, waar ze elders hebben gedoken en wat zij nog hopen te zien.

„Jullie zwommen toch langs ons? Dan hebben jullie vast ook die grote wit-bruine vis gezien?” vraagt een stel aan ons. We antwoorden bevestigend, want ook wij hebben met enige verbazing het beest een tijdje bekeken voordat we door zwommen. Ze vertellen ons dat om een soort *blowfish* (kogelvis) gaat. Zo’n vis die zichzelf veel gro-

Dagelijks maar liefst vijf duiken.

ter kan maken dan-ie is om je af te schrikken. Maar in dit geval was hij nog klein. „Kun je nagaan hoe groot die kan worden!” zegt het stel met grote ogen.

De Oostenrijkse chirurg Clemens zat een maand eerder ook al op een liveaboard: bij Komodo in Indonesië. „Het eten is hier veel beter”, grinnikt hij terwijl hij op foto’s laat zien hoe hij op zijn vorige trip een kom rijst met bonen gewerkt. Maar hij heeft ook foto’s met enorme haaien.

Die willen we liever zelf zien. Na twee dagen aan boord is het bijna routine geworden om je in een pak te hijsen, te testen of de tanks vol perslucht zitten, de vinnen aan te trekken en een duikmasker op te zetten.

Dan gaan we weer: vanaf het achterdek met een grote stap de zee in.

Langs een van de ankerlijnen naar beneden en dan ruim drie kwartier doen alsof het de normaalste zaak van de wereld om te midden van papegaavissen, maanvisjes en zelfs een vrij zeldzame Maori lipvis te zwemmen.

Vrolijk blazen we bellen tot dat onze laatste duik erop zit en ook wij weer terug naar het vasteland moeten. Met een flinke vaart razen we terug richting Cairns waar de eerste stappen op de steiger wat onwennig voelen. Alsof je na het schaatsen je gewone schoenen aantrekt. We zijn weer gewoon landdieren en dat is even wennen. ●

En dan zwem je ineens naast een joekel van een vis: een Maori Lipvis om precies te zijn.

Zo kom je er

Een vlucht van Schiphol naar het Australische Cairns is een lange zit. Met KLM en Cathay Pacific doe je er, inclusief overstap in Hongkong, minimaal dertig uur over. Qantas en Emirates vliegen ook naar down-under. Voor een duiktocht met de SeaQuest is een duikbrevet verplicht (en het brevet Advanced Open Water aanbevolen).

DOV- Botlek in het nieuw.....

*De nieuwe Polo en T-shirts voor de duikvereniging zijn klaar.
Ik mag wel zeggen dat ze er erg leuk zijn geworden.
Voor het logo hebben we een kleuren badge laten maken
(deze is geheel gestikt) en wordt aan de voorzijde geplakt (geperst).*

*Voor de tekst hebben we gekozen
voor een zeefdruk en deze staat aan de
achterzijde.*

*Polo: merk Stedman,
65% polyester & 35% cotton.
T-shirt: merk Stedman 100% cotton.*

*Verder heb ik een sweater laten maken
(zwart) en ook deze viel in heel goede
aard,
ook was er vraag voor vliestruien en
hemdjes (voor de dames).
Verder is er een mogelijkheid voor een*

baseball pet met logo.

*Wil jij een polo, T-shirt,
sweater bestellen, laat per
email aan*

*Ingrid-Ruisch@hetnet.nl
weten:*

Graag met vermelding van:

*Naam:
Wat je wilt bestellen:
Maat:
Aantal:*

*De kosten van de bestelling,
na verleg met Martin Ruisch,
Tel:06- 46358145*

*kun je overmaken naar NL59RABO012.54.77.805 penningmeester van DOV- o.v.v.
kleding.*

Ik zie jullie bestellingen graag tegemoet!!!